

FORORD

Dette nummer viser spændvidden i *Arbejderhistorie*. Nummeret består af en god blanding af videnskabelige artikler med vidt forskellige metodiske tilgange, essays, reviews og debatartikler om arbejderhistorie emner: Fra tryghed som et nøglebegreb for den politiske histories semantik til Carl Madsen som en stalinistisk systemkritiker. Fra kvinder i mandefag til Urban Hansen som personificering af socialdemokratisk politik. Fra debat om 1915-grundloven som kvindernes eller folkets grundlov til Sinn Feins forvandling fra væbnet bevægelse til sejrende politisk venstrefløjsparti i dagens Irland.

Denne metodiske, genre- og emnemæssige bredde afspejler på mange måder redaktionens ambition med *Arbejderhistorie*.

Nynne-Cecilie Schmidt viser i sin artikel, hvordan tryghedsbegrebet i relation til familien fra 1950'erne blev et vigtigt retorisk redskab for Socialdemokratiet til at sikre den fortsatte opbakning til udviklingen af velfærdsstaten. Gennem en argumentation om sikring af familiens tryghed formåede partiet at udvide sit vælgergrundlag og samtidig skabe en effektiv retorisk platform til at forme argumenter for udvidelser af den social-, familie- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden. Forfatteren peger på, at transformationen af Socialdemokratiet fra klasseparti til folkeparti netop afspejles i tanken om at sikre familiens tryghed.

Astrid Elkjær Sørensen giver i sin artikel et historisk rids over beskæftigelse- ligestillingsstrategien Kvinder i Mandefagsstrategien. Artiklen har et særligt fokus på de utilsigtede konsekvenser strategien havde for de traditionelle kvindefag og ligelønskampen. Problemstillinger, der til stadighed hjemsøger det danske arbejdsmarked.

Iben Bjørnsson giver i sin artikel *Urban Hansen III* ikke blot en analyse af Urban Hansens politiske karriere 1941-1956. Hun giver samtidig et indblik i det indre liv i Socialdemokratiet, og partiets anatomi og politiske selvforståelse. Dette indblik bruges i artiklen til at belyse, hvilke socialdemokratiske politikertyper, denne anatomi og selvforståelse skabte og gav karrieremuligheder for. Artiklen viser, hvordan Urban Hansen i lighed med en række andre socialdemokratiske politikere påtog sig ansvaret for såvel kommunens som hele samfundets udvikling. Artiklen bliver hermed andet og mere end en biografisk personhistorie og den lille illustrative historie om 'det store'. De små historier bliver i

artiklen brugt som mosaiksten til at tegne et forklarende billede af den socialdemokratiske bevægelse og dennes politiske ledelse af den udøvende magt.

Inger V. Johansen giver i sit essay et rids over Sinn Féins lange vej fra politisk fløj af den væbnede bevægelse IRA i 1970 til et bredere venstrefløjsparti i dag. Essayet giver et godt bud på, hvorfor Sinn Féin var tæt på at blive det største parti ved valget til det nordirske Assembly den 2. marts 2017. Af politiske iagttagere beskrives partiet som den særlige irske version af det politiske opbrud, der i Sydeuropa bl.a. har givet sig udslag i massiv politisk opbakning til partier som det græske Syriza og det spanske Podemos

Det andet essay er Chris Holmsted Larsens erindringshistoriske og biografiske essay om stalinisten og systemkritikeren Carl Madsens liv, virke og betydning. Artiklen fokuserer på mennesket, kommunisten, systemkritikeren, forfatteren og juristen. Analysen tager afsæt i den unge Carl Madsens valg af kommunismen som livsanskuelse og beskriver hans liv i lyset af dette valg fra 1928 til hans død i 1978. Chris Holmsted konkluderer, at historien om Carl Madsens liv også kan bidrage til en mere nuanceret historisk forståelse af den kommunistiske bevægelses betydning for det 20. århundredes kultur, politik og samfundsudvikling.

Sovjetunionens fald og opbygningen af det nye Rusland er en fascinerende historie. Centralt i denne historie står Vladimir Putin, som en del både udenlandske og danske forfattere har skrevet biografier om. Kim Frederichsen har samlet nogle af disse biografier, der er oversat til dansk og udgivet siden 2012 i en anmeldelse. Han gennemgår her forfatternes ideer og sigte med biografierne, så læserne får en nyttig brugervejledning og forslag til, hvor man kan starte, hvis man ikke har mod på at læse alle biografierne.

100-års jubilæet for grundlovsændringen i 1915 gav anledning til en del udgivelser med særligt fokus på kvindernes stemmeret. I en debatartikel om køn og klasse i kampen om ejerskabet til 1915-grundloven diskuterer Jytte Larsen en del af disse udgivelser med særligt henblik på deres syn på fejringen af den nye grundlov. Hvem gik af med sejren om historien? Og hvilket optog var det mest sejrriege: Danske Kvinders valgrekstog eller Arbejdernes grundlovstog?

Sidst findes en oversigt over indkøbet af Udenlandsk forskningsliteratur i Arbejderbevægelsens bibliotek og arkiv i 2016 og en beretning fra den 14. Nordic Labour History Conference, som blev afholdt i Island i november 2016.

Redaktionen